

Olimpiada de Istorie
Faza județeană (București): Martie 2025
Clasa a IX-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

Subiectul I

40 puncte

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „La cumpăna secolelor al III-lea și al IV-lea, împăratul Dioclețian (284-305) a început o nouă fază a istoriei imperiului. El a redat tronului imperial competența și stabilitatea din vremea Antoninilor. A reformat moneda și birocrăția și s-a angajat fără răgaz în campanii militare pentru a securiza frontierele imperiului, învingând, în circumstanțe diferite, germani, slavi, egipteni și persani. Conservator religios, el a inițiat în 303 ultima persecuție sistematică a creștinilor, deși credința creștină a fost suficient de bine înrădăcinată, astfel încât persecuția nu a fost de durată. (...) Apoi, în 305, Dioclețian a făcut ceea ce nici un împărat nu a făcut înainte. A abdicat și s-a retras la Split, în Dalmația natală. (...) Însă imperiul pe care l-a împărțit, pentru a-l menține unit, a fost acum divizat, cele două părți înstrăinându-se tot mai mult. Au existat și alte diviziuni. Una dintre ele a fost cea dintre o cultură greco-romană dominantă și experiența popoarelor pe care romanii le-au numit <<barbare>> - nu neapărat un termen peiorativ - și care au trăit la granițele Romei și dincolo de ele.”

(Simon Jenkins, *Scurtă istorie a Europei de la Pericle la Putin*)

B. „Oficial, sfârșitul Imperiului Roman de Apus a fost datat 476; anul când ultimul împărat Romulus Augustulus - în vârstă de 13 ani - a fost detronat de generalul barbar Odoacru, care și-a luat titlul de rege al Romei. Evenimentul n-a avut un ecou deosebit, a trecut aproape neobservat; căci declinul Imperiului a început cu mult înainte de această dată. Starea sa de cvasiagonie a fost determinată de crize profunde, care au operat pe cinci planuri. Mai întâi, o criză politică. Statul a devenit în același timp atotputernic și neputincios. Autoritatea imperială a rămas, demult, doar o aparență discreditată. Imperiul a fost redus aproape numai la teritoriul Italiei (...). Încercând să facă față dezordinilor interne și pericolelor din afară, Imperiul s-a transformat într-o monarhie de tip oriental - o monarhie absolută, birocratică și aureolată de sacralitate, - intervenind în toate problemele care înainte au fost de competența unor organe politice și administrative cu funcții precise. Senatul a ajuns doar o umbră, o amintire a ceea ce a fost înainte. Spiritul civic a dispărut. Împăratul a fost un despot - dar un despot permanent amenințat de anarhia din sânul armatei care a asasinat mulți împărați proclamați chiar din rândurile ei. În fața abuzurilor funcționarilor administrației imperiale cetățenii s-au retras într-o atitudine de pasivitate, de indiferență față de treburile publice, căutând în toate felurile să se sustragă de la îndatoririle cetățenești. Țăranii și sclavii au fugit de pe latifundii. Aristocrația a preferat să trăiască la țară pe moșiile ei.”

(Ovidiu Drimba, *Istoria culturii și civilizației*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa A, două acțiuni desfășurate de Dioclețian, una în domeniul economic, iar cealaltă în planul politicii externe. 4 puncte
2. Menționați, din sursa B, două cauze ale decăderii Imperiului Roman. 4 puncte

3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). 7 puncte
4. Prezentați o consecință a faptelor istorice la care se referă sursa B pentru societatea medievală din Europa Occidentală. 5 puncte
5. Prezentați două fapte istorice desfășurate în cadrul etnogenezei românești. 10 puncte
6. Prezentați o asemănare și o deosebire dintre procesele de formare a popoarelor germanice. 10 puncte

Subiectul al II-lea

50 puncte

Elaborați, în aproximativ trei-patru pagini, o sinteză despre **Organizarea politică și cultura în Antichitate**, având în vedere:

- explicarea rolului unei personalități politice pentru evoluția monarhiei egiptene în Antichitate;
- prezentarea a două asemănări între evenimentele istorice desfășurate în Atena, în secolul al VI-lea î.Hr.;
- precizarea unui fapt istoric referitor la organizarea politică ateniană din secolul al V-lea î.Hr. și prezentarea a două caracteristici ale culturii Greciei în Antichitate;
- menționarea a două cauze ale declanșării crizei Republicii Romane și a unei consecințe a acestui fapt istoric.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea argumentării (prezentarea faptelor istorice și a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.

